

have lidt i Handel og Wandel, ser man paa Myggen og nedsluger Giesanten. Jeg paaftaar, at de Gaardmands Eiendomme, hvis Tab er blevet anslaaet til 1—2—3—4—5 Tusinde Rigsdaler, i Handel og Wandel vilde, hvis de i Dag bleve satte til Auktion, tabe 10 Gange saa meget (Modsigelse). Sa ja, man kan jo prøve det. Der vil en af Dagene foreligge et Exempel fra en Gaard paa Bøtø, som er under Auktion. Jeg vil se, hoormegat man vil give for den, inden Bøtø Nørgjen bliver indbæmmet. Et er at fordrø Erstatning og Et at tage i Betragtning, naar Spørgsmaalet er, om hvad Staten maa skyde til, hvor stor Erstatning man da i det Hele bør give. Der er et andet Forhold, som forekommer mig at ligge Staten lige saa nær; det er Havnemolerne, som ligeoverfor de enkelte Byer ere Dæmninger, just ikke i denne Retning men i en anden Retning. Bag ved dem ligger der uhyre Veløb beskyttede, og naar Staten ikke træder til, ser jeg ikke Andet, end at man næste Gang, naar der skal komme en Stormflod, vil være udsat for betydelige Værditab, hvor disse Havnemoler ikke have den Hvide, som er nødvendig ligeoverfor de Begivenheder, som man ser, ere mulige. Forresten maa jeg sige, at den høitærede Minister, da han første Gang bragte dette Emne paa Bane, den 4de December f. A., ogsaa selv sagde, at hvor stor Skaden end var — og Ingen kunde ubmaale den — var han dog overbevist om, at den ikke var større, end at man ved forenede Kræfter kunde raade Bod paa den. Og nu siger jeg ligesom de to foregaende ærede Talere, at jeg ikke tror, at denne Hjalp fra Statens Side, er tilstrækkelig til — jeg vil ikke sige, at bringe disse Beboere tilbage til deres gamle Tilstand, thi de bør ogsaa bære Noget af disse Ulykker ved egne Kræfter — men jeg siger, at der er et langt Spring til, at de ved denne Hjalp skulde komme tilbage til det Standpunkt, hvorpaa de tidligere vare. Jeg kan derfor ikke Andet end sige, at det forekommer mig, at der burde gives Mere fra Statens Side. Derimod kan jeg ikke i det Enkelte tiltræde, at det skulde ske efter Principerne for Sandflugtens Dæmning; thi det er soleklart, at her ere de enkelte Gievegangste anderledes med Hensyn til Hviden fordelte efter Interesse, om jeg saa maa sige, end Beboerne ere det i Sandflugts egne. De Eiendomme f. Ex., som kun ligge to Fod over Havet, ere i en ganske anden Grad udsatte for Havets Oversvømmelse end de, der ligge 10 Fod over Havet, og de bør altsaa efter rimelige Grundsætninger betale ganske anderledes skæffeligt, medens ved Sandflugt Hviden ikke i den Grad kommer i Betragtning. Jeg vil ogsaa sige, at dersom denne Lov var kommen saa tidlig, at det havde været muligt at benytte den forløbne Vinter og Foraaret til Arbeidets Udførelse, saa vilde disse Foretagender have været lettere at udføre, end de nu ville blive. Skal man udføre dem i Sommer, blive de pebrede og dyre, men jeg maa

dog hellage, at det af flere enkelte Bestemmelser i Lovforslaget synes at fremgaa, at Arbeidet ikke skal gjøres i Nar. Der staar nemlig, at dette Tilskud af Statskassen sker i Løbet af 3 Nar. Dette synes at pege hen paa, at endnu i to Vintre kunne disse Egne være udsatte for ikke at have Dæmningen færdig og altsaa for lignende Ulykker som forrige Nar. At Amtet slet ikke kommer til at bære nogen Byrde, forstaar jeg ikke. Jeg vil ikke sige, at den Byrde, hvormed her er Tale, burde deles efter de samme Principer som dem, der ere gjældende i Sandflugtsloven, men det forekommer mig, at Amtet utvivlsomt har Fordel af et saadant Foretagende, og at det kunde skyde Andet til end blot mindre Forskud, som senere betales tilbage til Punkt og Prikke. Hvorfor skal Amtet, som har Gavn af at disse Eiendomme faae forøget Værdi, ikke bidrage lidt? Altsaa den første Valers Beregning af, hvor meget der vilde falde paa Lønde Hartkorn, hvis Loven gaar igennem, maa modificeres saaledes, at man selv om Loven gaar igennem, som den er, ikke kan ligne denne Byrde absolut paa Hartkornet; det maa absolut tages i Betragtning, at de enkelte Eiendommers Fordele af disse Dæmninger beror paa deres Beliggenhed. Der staar i Loven: indtil 12 Fod. Jeg vil henlede den høitærede Ministers Opmærksomhed paa, at før den sidste Stormflod kom, troede man, at den hellige Grav var vel forvaret, dersom man havde Dæmningen af 9 til 10 Fods Hvide, man gif ud fra, at naar man dæmmede op til den første Hvide, som Vandet ved Stormflod havde naaet efter Narhundreders Amaal, var man sikker, og man gif i saa Henseende til Stormfloden i 1694; men mellem Stormfloden af 1694 og Stormfloden den 13de November var der i Landets forskjellige Egne en Forskjel af mellem 2½ Fod og 4 Fod; altsaa et saa voldsomt Spring, at dersom Forskjellen havde været nedad i Stedet for opad, saa var der slet ingen Skade slet; thi naturligtvis for enhver Tomme, Vandet steg, bevirkedes der Ulykker. Har det saaledes været 200 Nar med at faae en Stormflod som den i 1694, saa kan man jo maasse slutte med nogenlunde Rimelighed, at det vil være 1000 Nar, før vi igjen faae en Stormflod som den, vi havde den 13de November, men jeg maa dog sige, at efter de Oplysninger, som det ærede Medlem (Clausen) gav og efter min private Erfaring, vilde selv Dæmninger med 12 Fods Hvide ikke have været tilstrækkelige allevegne til at holde Stormfloden ude. Det forekommer mig altsaa, at naar Staten nu vil skride til, kan det være et Spørgsmaal, om Dæmningerne ikke bør bygges endnu høiere. Naturligtvis jo høiere de blive, desto større bliver Byrden, men desto større bliver ogsaa Sikkerheden, og hvem er det egentlig, som tilsidst vinder derved? Alle vi Andre, som have faaet Smækket, ville aldrig vinde derved, men den, der